

Makói Független Újság

POLITIKAINAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bőcsényi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztésért felelős:
ÓZV. DR. KISS PÁLÉ.

Alapította:

DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Fél évre 7 korona | Egy óra 1 K 20
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Fél évre 14 korona | Egy óra 2 K 40

Amagyarhatár

Makó, július 20.

A térkép két év óta elválhatatlan társunk és tanítónk, azt mutatja, hogy az oroszok ma ott állnak, ahol a háboru elején a hazánkba való bejutást először megkísérelték. Akkor is Bukovinának és keleti Galiciának szólott támadásuk első lendülete és mint most, két éve is Beszterecnaszód és Máramarosmegyék közelében látta meg legelőször az orosz sereg a Kárpátok büszke fejét. Kirlibabától Körösmezőig húsdik az a vonal, ahova, mint riadt galambok szálltak akkor aggódó gondolataink, vajjon a fenséges hegykoszoru, a mely Vereckénél átengedte honoszerző őseinket s amely ezer évig szilárd védő fala és meg nem ingatható bástyája volt hazánknek: a Kárpátok megállják-e a helyüket és a szabad Magyarországot, az Alföld termő síkságát megóvják-e ázsiai hordák pusztításától?

Nem esoda, hogy a háboru dolgaiban való járátianságunk, nem ismerése az azóta százszorosan kipróbált erőnknek akkor rémképekkel izgatta képzeletünket és nem mindenkinek a hite bizonyult eléggé szilárdnak ahhoz, hogy meg ne inogjon. Akkor a térképen még faluk és centiméterek szerint mértük a háboru eseményeit és nem ismertük azokat az erőket, melyek az ütközeteket eldöntik és a győzelmeket kivívják. Kirlibaba és Körösmező nevének emlitésére akkor riadalom támadt és megdöbbenés. Ma azzal a megnyugvással írjuk le nevüket, amit a kipróbált erő és tapasztalás kölcsönöz. Ma már tisztában vagyunk vele, hogy a háboru sorsát nem azok az apró kilengések döntenek el, melyik egyik vagy másik

galiciiai falut az ellenség kezébe juttatják és egész sereg ilyen falu s m teszi azt, hogy a Kárpátokban megselelődtünk és a magyar határ vesszedalembe jutott volna.

És tisztában vagyunk még néhány dologgal. Elsőben azzal, hogy már a történelmi múlt az orosz sereg, a félelmetes gőzhenger, melynek milliónyi tartalékok állanak a háta mögött és főképpen, hogy Tannenbergtól Varsóig nem volt a harcérnek nagyobb orosz temetője a magyar határnál. Ha most ide közeledik az orosz, olyan helyre jön, ahonnan egykor különvonatokon szállították el az orosz katonák holttesteinek százszázait és amelynek szikláiról tehetetlenül és véres fejjel hanyat-

lott vissza a milliók hadseregek minden támadása.

A Kárpátokért erőlködik az orosz! — ezt hirdetik a jelentések és mi zavartalan nyugalommal állspitjuk meg ennek a törekvésnek a jelentőségét. Kirlibaba és Tatarov még nem minden. Eteken innen van az a határ, melynek védelmében egykor a legnagyobb lángot vetette a magyar vitézség és mely mindenha szilárdabban állott, mint az egész európai hermezőnek bármelyik pontja. Ez a mi vérünkkel is öntözött és megszentelt magyar határ meg fog állni mindenkor fenkőlt hivatásában, hogy megtörje és porrá szazza a támadó embertömeget.

Vezérkarunk mai jelentése.

B u d a p e s t, július 19

Orosz hadszintér:

Bukovinában és a Puslop nyeregtől északkeletre nincs nevezetesebb esemény. Abrennél és Tartownál a harci tevékenység tegnap is változó erősséggel tartotta a galiciiai harcvo-nalon a Dnyesztertől északra helyenkint előrsi harcok voltak. Wolhiniában német csapatok ellenséget a Ruzniacetól észak felé húzódo Lapalytól nyugatra szorították vissza.

A Stockod leszögelésénél Kasofkától északkeletre egy osztrák-magyar portyázó küőitmény meglepően megtámadta az oroszok egyik elő etolt sáncát.

Olasz hadszintér:

A harci tevékenység általában csekély, csak a tiroli keleti harcvo-nal és a karinthiai határterület egyes szakaszán volt az olasz tüzéség tüzeleése idonkint élénkebb.

Délkeleti hadszintér:

A Wajusa alsó folyásánál csatározás folyik. Dél-dalmaciai sziget védő csapata olasz repülőgépet lőtt le, repülőgép elégett, a bennülőket elfogták.

Hófer, altábornagy.

Német repülőta-madás Reval ellen

Berlin, július 20.

A Wolff-ügynökség jelenti:

Német tengerészeti repülőgépek július 18 án reggel bombázták a revali hadikikötőben levő ellenséges tengeri haderőket, torpedórombolókat, tengeralattjárókat és katonai telepeket.

Kétségtelenül megállapítottunk telitalálatokat. Így csak az egyik tengeralattjárót négy bombánk találta.

A hajógyárra ledobott lövedékeink nagy tüzvészot okoztak.

Valamennyi repülőjárművünk, dacára a tengerrel és szárazföldtől történt erős lövetésüknek, — sár-tetlenül visszaértek a finn öbölben rájuk várakozó flottánkhoz.

A tengerészeti vezérkar főnöke.

Angol kudarcok a nyugati fronton

A német nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszintér:

A Somme területén tegnap este Longueval falut és az azzal kelet felől határos Delville erdőt a magdeleburgi huszonhatos számú gyalogezred és az alfenburgi ezred kemény harcban ismét elragadták az angoloktól, akik nagy véres veszteségeiken felül foglyokban 8 tisztet és 280 főnyi legénységet veszettek és jelentős számú gépfegyvert hagytak kezünkön.

Az Auvillestől északra levő állásaink, valamint Bozieres déli széle ellen intézett ellenséges támadások, amelyeket már sárótű-zünkkel elfojtottunk, sehol sem

Gazdák! Vigyázzatok!

Itt a nyár. Nagy a tűzveszedelem. Biztosítatok asztagjaitokat, természeteket, szalmás-takarmányotokat. Kössünk áta ánybiztosítást.

a „HUNGARIA“ a legolcsóbb magyar biztosító tarsulat.

E.örvös és olcsó díjtételek mellett köt mindenféle biztosítást. Képvisele: KÖVÉR LAJOS tanító, a Rác Imre-féle házban

jártak a legesekélyebb eredményrel sem.

A Sommetől délre francia részletámadások Barleuxtól északra és Auloyonál meggyúsítottuk. Más pontokon nem jutottak túl az első kezdeten.

A Maastól jobbra az ellenség folytatta hiábavaló előretöréseit a Froide Terren levő vonalaink ellen. Baumeisapptól északra egy német járőr vállalkozása sikeres volt.

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornok hadsereportja:

Rigától délre és délkeletre az oroszoknak erősítésekkel ismételt támadásai vitéz ezredeink ellenállásán, az ellenség rendkívül súlyos veszteségeivel megörtök.

Lipót bajor herceg tábornagy hadsereportja:

As arevonaon a helyzet változatlan. Repülőrajaink a Minsz-baranovic csapatállományokkal megrakott vasútvonalnak Horodziejca és Bogarjelezi állomásaira sikerrel dobtak számos bombát.

Linsingen tábornok hadsereportja:

Az ellenség részben élénkebb tüzelő tevékenységet fejtett ki, különösen a Sochod mellett, valamint Lueck nyugatra és délnyugatra.

Bothmer gróf tábornok hadsereportja:

Lényeges esemény nem történt.

Legfőbb hadvezetés.

Török önkéntesek kivertek az olaszokat a tripoliszi félszigetre

Konstantinápoly, július 20.

Hivatalosan jelentik: Luri bég vezetésével muszlimán önkéntesek megtámadták az olaszokat Tripolisban. Miarata mellett döntő ütközetet vívtak, amely az olaszok megfutamodásával végződött. Kétszáz olasz tisztest és 6000 főnyi légénységet elfogtak és 24 ágyut ejtettek zsákmánynul. Miarata és Diedabis az önkéntesek kezében van. E két hely és a partvidék között egyetlen olasz sincsen.

Egyiptom nyugati részén önkéntesek győzelmes harcokban állanak amelyekről még nem érkeztek részletek.

Felvétetik egy ügyes fiatal esetleg középkorú ember, kinek jó jártasága van bor, sör, és pálinka üzletben

Iritz Sámuel özv. cégnél

Az oroszok megtorpedóztak egy svéd hajót

Stockholm, július 20.

Egész Svédországot lázas izgalmomba ejtette, hogy az oroszok a legdurvább módon újból megsértették a svéd semlegességet. Egy orosz torpedócsaszád a „Stiriak” nevű hajó, a svéd vizeken éjake idején előzetes figyelmeztetés nélkül megtorpedózta és elsüllyesztette.

Az öngyilkos kanonok

Megcáfolt szöbeszéd

Makó, július 20.

Annak idején közöltük, hogy Wittenberger Antal, a csanádi egyházmegye kanonokja Temesvárott egyenlőtte magát. Az öngyilkosság érthető feltűnést keltett a mert megállapítani biztonságát nem lehetett, megindult a mindenféle szöbeszéd.

Beszélték arról, hogy az alapítványi pénztárban nagy hiányok vannak, állítólag 160,000, későbbben már 900,000 korona eltűnéseéről suttogtak. Sőt azt is írták, hogy a sági uradalom körül vannak bajok, beszéltek és írtak az tán arról is, hogy az elhunyt életbiztosítási kötvényei és ékszerai eltűntek. A legújabb híresztelések szerint meg állt ólag Wittenberger kanonok talán nem is lett öngyilkos, hanem valaki meggyilkolta s amiatt a kanonok bátyja: Wittenberger József iskolaigazgató ismeretlen tettesek ellen az ügyészségnél följelentést is tett. Végül a fáma meg arról is tud, hogy ezzel az öngyilkossággal kapcsolatban más öngyilkossági kísérletek is történtek s voltak, akik egyenesen ki is mondták, meg is írták hogy az újabb papi öngyilkos Láng Dávid józsefvárosi plébános, mások szerint Láng Aladár püspöki titkár.

E híresztelésekkel szemben Wittenberger József iskolaigazgató, az albalt kanonok bátyja ezeket mondotta egy újságról:

— Egy szó sem igaz mindabból, mintha szerencsétlen öcsém esetéből ismeretlen vagy ismert tettesek ellen följelentést tettem volna. Az sem igaz, mintha bárki előtt azt mondtam volna, hogy hogy nem lett öngyilkos. Mindössze annyit igaz, hogy tudomásom szerint öcsém nem volt balkezes. Az öngyilkosságot ugyanis a balkezével követte el. Azt olvasom, hogy a revolver öcsém könyökujjában feküdt s hogy a fegyver az öngyilkosság elkövetése után nem lehetett oda s hogy ebből következteltünk volna arra, mintha nem önkézzel vetette el magától az életet. A revolver öcsém megmerevedett kezében volt. Ugy látszott a rendőrség és úgy találták az orvosok. Nem igaz továbbá az sem, hogy az életbiztosítási kötvények eltűntek volna. Ponto-

san föl van nálam jegyezve minden biztosítási kötvényének száma és az összege. Megvan mind. A letiltás azonban megtörtént, de a káptalan részéről. Ez különben más pap halála esetén is megtörténik. Az örökség ugyanis részben a káptalant, részben a családot illeti. Megtörténhetnék, hogy avatatlank esetleg fölvennék a bemutatásra szóló kötvények összegét. Ezzel a letiltással a káptalan egyben a család érdekeit is megvédte. Semmiféle ékezerokról soha nem tudtam és így most nem kereshetem azokat.

Láng Aladár dr. pápai kamarás, püspöki titkár ezeket mondta:

— Sajnos, — mondotta a püspök titkára — hogy szenzációs ember azzal bolygatják meg a szerencsétlen kanonok siri nyugalmát, hogy mindenféle pletykát terjesztenek róla. Kávéházi és sörözőkitalálásokot irnak meg. Itt a püspöki aulában soha senki sem járt ebben az ügyben fölvilágosítást kérni. Külső oka Wittenberger kanonoknak nem volt az öngyilkosságra. Nem magyarázhatom tette mással, mint idegességgel. Nem igaz, hogy az alapítványi pénztárból egy fillér is hiányzik. A vizsgálatot megejtették s az kiderítette, hogy az alapítvány számadásai és pénze a legjobb rendben vannak.

Ma este halpaprikás lesz Pernetzkynél

Az olaszok pénzt adnak a foglyokért

Makó, július 20.

A sajtóhadisállásról jelentik: Egy elfogott olasz altisztnél talált parancs a mi haderegünk minden elfogott katonájáért húsz lírát, minden altiszteréért 30 és mind a tisztéért 60 lírát ígér. Ez az olasz nemzet közismert üzleti érdekét ügyesen szem előtt tartó parancs böles számításban annyira megy, hogy a katonákat a következőkre figyelmezteti:

Oroszán járjatok el, mint a vadászatok, igyekezzetek az ellenséges járőröket körülkeríteni és a parancsokat felkoccolni. A többiek erre nyomban megadják magukat.

Ti ugyan azáltal elveszítitek a 30, illetve 60 lírát, amely a parancsokért járna, de annál könnyebben fogtok sokszor húsz lírát keresni, amennyi a behozott katonáért jár.

As olasz katonák bátorságáról ez a parancs, úgy látszik, igazságtalan módon nincs nagy vélemény, mert így végződik: Még egy előny. Kevés ember ellen, akik céltudatosan járnak el, az ellenséges tüzéség semmit sem végezhet, még csak nem is lö reájuk. Rajta tehát, vadászatok jax osztrá kokra.

Elesett a fahonvéd modellje

Egy makói hős, a szobormodellje elesett a harctéren

Egy asszony állt a szegedi fahonvéd-szobor elé. Ránézett az erőteljesen karakterisztikus, dacos magyar fejre, szembenézett a véssóvel faragott, holt szemekkel. Tekintete récsüggött a mozdulatlan katona alakjára és ahogy nézte, megtántorodott, könny csordult a szemében.

— Talán a maga ura is katona? — kérdezi egy asszony.

— Honvéd... — mondja a másik.

Az asszony ajkán kitör a visszafojtott zokogás, felsikolt, ráborult a szobor talapzatára. Átkarolja a lábát, s sókója ezüztös bakancsát.

— Éa édes jó uram... — zokogja — d szegységom...

— Elesett tán az ura, jó asszony — mondja valaki.

— Es volt az én drága jó uram! Így nézett ki, ahogy itt áll! Átjárta szegénynek szívét a golyó...

— Honvéd volt?... —

Az asszony fötemelkedik. Arcát befújja a vér Rámutat a szoborra.

— Es volt!...

Forró tekintetét a fahonvéd szemébe veti.

— Ó volt... róla csinálták a szobrot...

A fájdalommal zokogó asszonyt karanfogták, a koraóra vezették, leültették egy székre. Férjéről, egy Csatornai nevű honvéd pótlászlóaljbeli kőzhonvédéről mintáta a fahonvédet Szentgyörgyi István szobrászművész. A modell, civilben makói földműves, nemrégiben hősi halált halt.

Az asszony a kerző székén kezébe temeti az arcát, sir. A honvéd főnéleges nyugalommal rátámaszkodik fegyverére és rendületlenül előre néz.

NAPI HIREK

Makó, július 20.

Uri Párának

hitta mindenki, így ismerték, a szent keresetségben kapott igazi nevét nem is igen tudták annak a tar koponyájú, eszelős kis embert, aki bitüárd golyó szimaságu, földelentül hagyott s az erős napsütésben issadságyongyós nagy fejével szindig hatalmasan megrakott talicskát tolt. U assaink podgyászait tolt a kies, ormótlan ember a a nehéz munkában csak úgy rogyadozott az iné, de mindig elegánsan, fekete gérokban s fekete kemény kalappal kezében húzta az igát és olosón, csekély 20 krajórokért s talán csak 6, szegény Uri Piata volt az egyedüli, régi jó erkölcöskkel ékes, aki nem tekintette

konjunkturának a háborút s megmaradt a maga, háboru előtti állapotán, a 20 krajcár mellett.

Uri ember volt Uri Pista, bizonyosság rá a neve, melyet talán jellemzően, de inkább gúnyból ragasztott rá a makói köznyelv. De egészen mellékes, hogy a név igaz volt, a nevét megérdemelte. Uri passzív voltak s uri jellemű volt. Szerette az ékszer, a csesebecsét s a makói ékszerüzleteknek rendező látogatója és senki igazabban, rajongóbban nem lelkesedett a csillogó lina lomért, mint ő. Azt mondják, egész szakértővé képente magát az arany hitványaságok terén.

A lelke, szíve, azonban maga volt a sziszarany, annak volt a boldogja s az volt a bolondériája. Azzal képzelődött, hogy ragyogó, szép elegáns uri kisasszonyoknak ő a szerelme tárgya s volt olyan, aki érte halt. És a hite volt az ő mániája, ez volt a boldogsága s ez a boldogsága. Nos és ma meghalt, éppen úgy, mint egy középkori ábrándos trubadur, azzal a különbséggel, hogy szegény meg halt Uri Pistanak a fekele szalonnakabátja zsebében 500 koronát találtak készpénzben. Ezt az összeget takarította meg — a régi, szolid, áralapon.

— Elvezett, de megkerült a 5000 koronás buton. Dégi István Ferenc makói bádógos mester felesége a makói gőzfürdőben felöltözöködése közben azt vette észre hogy 5000 koronát érő britlász fülbevalója eltűnt. Gyorsan a rendőrségre sietett, jelentést tett s onnan egy detektív kíséretében tér vissza a fürdőbe, ahol azonban a legsergósabb kutatás mellett sem lelték a drága butont. Másnap aztán jelentett Déginé, hogy megkerült a buton, el sem lopták, mert benne volt a kabátja zsebében, csak nem vette észre.

— Van liszt — rekvirált az alispán. A mindjobban fenyegető liszthiányos segítő, a makói község liszttel való ellátása érdekében Hervay István alispán a belügyminisztertől nyert fölhatalmazás alapján a Zeidler-malomból ma újból egy vagon lisztet rekvirált, ami az őt Zeidler-féle lisztkereskedésben a község rendelkezésére áll.

— A muzika balesete. Jegorov Simon orosz hadifogoly Battonyán dolgozott egy ottani gazdaságnál. Teendője a loápolás volt s tegnap egyik lovat járattva leesett a lóról s a karját törte. A súlyosan sérült orosz hadifoglyot a makói kórházban ápolják.

— Sertésvérség Makón. A rendőrség a sertésvérség terjedésének megállítására tárgyában ma a községi rendelőre adta ki: Milyen a sertésvérség járványossá vált a gazdaságokra a sertések felhajtását a mai napon befejezték s a sertéseknek utána való legeltetését a földműv. miniszter rendelete alapján eltiltom és a tilalmat ellenőriztetem. E rendelet ellen vétők kihágást követnek el és őket a legszigorubbán fogom büntetni, mert a sertésvérség nagymértékű elterjedését csak a hátrali intézkedések szigorú betartásával lehet eltiltani.

— Szabad a hatipiac. A makói kereskedők egyesületének elnöke, Ehrenfeld Bernáthos ma távirat érkezett, melyben arról értesítik, hogy a belügyminiszterium

egy illetékes tisztviselője kijelentette, miszerint a hatidísz tartására vonatkozó miniszteri rendeletet a makói rendőrség tévesen értelmezi, mert a makói piaci árúnak minden nap joguk van kirakodni a csupán a vidékiek köpeznek kivétel, akiknek részére a korlátozása ez.

— Anyakönyvi hírek. Házasságok kötöttek: Pálffy Mihály Trencsér Franciskával. — Apjok Julanna, özv. Szilágyi Sámuelé 75 éves, Grösz Herman 42 éves, Görbe József 62 éves, Páku Péter 84 éves, Ressefeld Samuel 10 hónapos korában.

— Meghívó. A Csanádmegyei Tanácskegyesület központi választmánya folyó év július hó 25 napján d. e. fél 11 órakor a szokott helyen (belvárosi ref. tanácsstermében) gyűlést tart, melynek tárgya a következők: 1. Elnöki jelentés. 2. Árra alap odaitétele. 3. Folyó ügyek. 4. Indítványok.

REGÉNY.

124. fejezet.

A keserűség pohara egyre telik.

— Már itt kellene lennie! Fél-tízre ígerte, hogy itt lesz! Mily hamar lesz azan fél-tizenkettő, amikor már mennie kell, hogy a férje ottan találhassa őt.

— Talán el sem jön, hanem csak bolonddák akart csagen tesni! Töringetted, hogy is tudtam minni ne! Nem axaria, hogy előbb találkoznak. Azt mondta, csak legyek itt a kitűzött órában, jobban szeret ő egyedül, lefátyolozva ide jönni, mint másodmagával.

E pillanatban könnyű léptek halatszóttak a folyosóra. Armand isgatottan figyelt... Szíve hangosan vert.

Hátba ő az? A következő percben az ajtóhoz sietett s gyorsan lecsúszta. Ha csakugyan Berta az, akkor legálabb gyorsan becsuozhat.

Valóban ugys történt. — A nyitott ajton egy lefátyolozott nő alak suzent be a szobába.

Armand rögtön besúrta az ajtót, s karját kitárva, eszenvedélyes szisszel kiáltá:

— Bertám, egyetlenem, jér kebelemre!

A fiatal asszony kissé tartózkodó volt iránta, ami azonban kerántesen hábergatta Armandot, ki maga mellé a pamlagra vonta Bertát, s miadjárt esőket akart lopni.

— Csak eszendesen, barátom! mondá Berta, kissé tovább húzóva. Én csak egy assra jöttem el magához — érti? csak egy assra.

— Értem! viszont Armand mosolyogva. De egy assból kettő is lehet. Egyébiránt, hadd haljam azt az egy assot!

Lezött hével ostromolni kezdé Bertát egy esőként.

— Nem! hárlotta el őt megától Berta. Előbb jöjjünk tisztába!

— Mire nézve, kedvesem? kérdé Armand kivánczian.

Berta kutató pillantást vetett rá. — Még tegnap említették, hogy férjemnek bogarat ültettek a fejébe. Ugy jött haza az irodából, mint egy bőz oroszán. Ha nem lettem volna olyan okos és higgadt, nem tudom, mi történt volna.

— Hagyd el Bertám! A te férjed egy hidegvelejű fickó.

— Önmagától nem is jött volna rá! válaszolt Berta.

— Az emberek között azonban mindig akadnak bizonyos és lelkiismeretessék, akik nem nézhetik, hogyan csálja az asszony a férjét. vagy megfordítva a férj az asszonyt.

A férj iránt még elnézőbbek, de a női, irgalmatlanul üldözik. (Folyt. köv.)

Butor árverés

Szilágyi Péterné örökösei az összes butorneműeket f. hó 21-én d. u. 2 órától nyilvános árverés a készpénzfizetés mellett eladják. Az árverés a fent jelzett időben Makón, a Deák Ferenc-utca 35 uj szám a att lesz megtartva

Keresünk 2-3 szobás száraz, utcza lakást

megfelelő mellékhelyiségekkel augusztus hó 1-ére Cim a kiadóhivatalban.

A „Haditermény Társaság” számára

Dicszilágyi József is bevásárol buzát, gabonát, és más terményt. Gazdák a legnagyobb bizalommal forduljanak hozzá.

Két ügyes fiu tanulóknak felvétetik a „Makói Független Újság” nyomdájában.

Makulatur papir

nagyban és kicsinyben kapható a „Makói Független Újság” kiadóhivatalában.

Here széna rudasban kapható IRITZ MIKSÁNÁL

Föld hagyma alá Igen kitünő minőségű 20 katasztrális hold föld

hagyma alá, esetleg egy társaságnak is, olcsón és rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett bérbeadó. Bővebbet a „Makói Független Újság” kiadóhivatalában.

Felvétetik egy ügyes kiszeigáló leány IRITZ Samuel özv. cégnél.

Felvétetik egy ügyes kisasszony Iritz Samuel özv. cégnél.

Hazeladás.

A Rákóczi-utca 28. számú házam, mely áll 3 padolt szoba, konyha, kamra és még 1 szoba, konyha, szin, isztálló, hambárból, nagy kert, villany és ártézi vízvezetékkel örökáron eladó.

Ertekezni lehet: Döme Báliattai, Vambéry u'ca 29. szám alatt.

Kiadó föld.

A Rácz ut és Battonyai-ut között lévő 1 és fél fertály tanyaföld a rajta levő gazdasági épületekkel együtt bármilyen termelőre alá kiadó.

Ertekezni lehet: Vér György tulajdonossal, Váradi-utca 25. uj szám alatt.

Kereskedelmít végzett kisasszony irodában felvétetik.

Cim a kiadóhivatalban.

Értesítés.

Fogkoronák, hidak, egész fog-sorok, szápadlás nélkül, aranyból, platinából

fogtömések

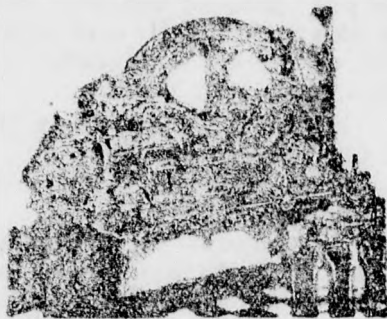
ezüst amalgamból és a fog színével azonos porcellánból, Fogkövek eltávolítását, fogak fehéritését és hibás fogsorok átalakítását elvállalom. 23 éves fogtechnikusi gyakorlatom alatt több éven át Budapesten és Berlinben is szerzett tapasztalataim felbátorítanak arra, hogy ezen szaktudásomat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánljam.

Teljes tisztelettel:

Seress György

vizsgázott fogtechnikus, Uri-utca, Böhm-féle ház, Makón.

Elismert legjobb motorok!

Világhírű egyedül „Körting” Diesel motorok

Sztróház

és benzínmotorok. ::
Cseplőgarnitúrák benzín- és
gyárszolgálatokhoz. Benzín-
nagymagánjárók.

Meglepő újdonság!

Nyersolajmotorok
kereskedelmi forgalomban.

Ellért László és Társa mérnöki
iroda

Budapest, V. Korbácz-utca 4. szám.
Saját érdekében kérjék általános árajánlatot!
Legmosszebbmunka jóvállás!
Kedveskedő figyelmű felvételek!

Marhabőrt,

lőbőrt, juhőrt, nyulbőrt, báránybőrt, csikóbőrt és mindenfajta bőrt és gyapjút, a legmagasabb napi árban veszek.

Löwenstein Ármin

Deák Ferenc-utca 48 szám.
Fácskai bormérés mellett.

POOR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer: szeplő, májfolt, arc-, kézvörösség és mindenféle bőrtisztatatlanság ellen.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajjítító szer.

Ára: Vilma-crém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill, Hajjítító 1 K. Ezen piperezerek több kiállításon érmekek lettek kitüntetve.

ORVOSOK

igazadják, mint legkiválóbb köhögés ellen szert a:

Orvosok használják

Köhögés

Rekedtség, elnyálkásodás, harag, szárazkórati orvok és köhögés ellen szert a: mely mint minden barosnak népszerű. 0.00 orvos és más egyéb használja a biztos sikerét ezen étvagy gyógyszer és hatalmas cukorkák. Csak magja 20 és 40 fillér, doboza 60 fillér, ható anyagokért 30 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban

Valódi kajszin barack pálinka

10 éves kapható. 8 korona literje
Iritz Sámuel özv. cégnél

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

nyomdai műintézete Makó, Széchenyi-tér 2. szám.

A háboru okozta anyagdrágaság dacára könyvnyomdánkban mindennemű nyomdai munkák a legpontosabban, tiszta, izléses kivitelben, jutányos áron készíttetnek.

Hirdetések jutányos árban felvétetnek a kiadóhivatalban

nyomtatott Özv. Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság” vállalkozására berendezett gyorsaságján, Makón.